

İqlim hədəflərinə sadıq və təşəbbüskar ölkə

E. Cəfərli

Azərbaycan ESG prinsiplərini təsdiqləməklə ətraf mühit çağırışlarına sadıqlığını nümayiş etdirir

Azərbaycan COP29-a ev sahibliyi edən ölkə kimi davamlı inkişafa və “yaşıl təşəbbüslər”in həyata keçirilməsində sadıqlığını nümayiş etdirməkdədir. Milli iqlim strategiyasına əsasən, respublikamız təmiz ətraf mühitə və “yaşıl iqtisadiyyata” keçid üçün səylərini gücləndirib ki, bu hədəf proqramında əsas istiqamətlərdən biri biznes sektorunda Ətraf mühit, Sosial və Korporativ İdarəetmə (ESG) standartlarının tətbiqidir. ESG prinsiplərini daha da təşviq etmək məqsədilə Biznes Mühiti və Beynəlxalq Reytinglər Komissiyasının nəzdində ESG alt qrupu yaradılıb. Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) rəhbərlik etdiyi altqrupun tərkibinə dövlət, özəl və ictimai sektoru təmsil edən 20-yə yaxın qurum və təşkilatın nümayəndələri daxildir.

“29 İqlim Söhbəti”nə verilən töhfə...

Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyinin rəhbəri Vüsal Şıxəliyev bildirib ki, ESG sahəsində ortamüddətli dövr üçün Strateji Baxış sənədini hazırlanıb və Komissiya tərəfindən ESG sahəsində sistemli fəaliyyəti təmin etmək üçün yol xəritələri təsdiqlənib. Yol xəritəsinin icrası çərçivəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübələrin öyrənilməsi və hərtərəfli sorğuların keçirilməsi də daxil olmaqla Azərbaycanda mövcud ESG mühitinin dərin təhlili aparılıb.

Bu günlərdə isə Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) təşəbbüsü ilə Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatının (ISO) tövsiyələrinə əsasən hazırlanmış ESG prinsiplərinin tətbiqi üzrə çərçivə təsdiq edilib. Bu addım Azərbaycanın ətraf mühit çağırışlarına böyük önəm verən, məsuliyyətli və nümunəvi ölkə olmasını bir daha təsdiqləyir. Eyni zamanda, respublikamızın COP prinsiplərinə sadıq dövlət kimi beynəlxalq miqyasda irəli sürülən bütün öhdəliklərə ən yüksək səviyyədə riayət etdiyini göstərir, iqlim hədəfləri ilə bağlı bütün istiqamətlərdə birləşdirici platforma yaratmaq təşəbbüskarlığını nümayiş etdirir.

Qeyd edək ki, ESG üzrə vahid platforma BMT-nin Azərbaycan Ofisinin başladığı “29 İqlim Söhbəti: COP29-a aparan yol” təşəbbüsü tədbirlərindən biri kimi də mühüm yer tutur. Sammit ərəfəsində ESG üzrə Vahid Platformanın istifadəyə verilməsi ölkəmizin ekoloji dayanıqlılığa töhfə vermək yönündə atdığı mühüm addımlardan biri hesab oluna bilər. Bu platforma COP29 məqsədlərinə uyğun olaraq davamlı inkişaf və iqlim fəaliyyətinə təkan vermək məqsədi daşımaqla ESG ilə əlaqəli bütün koalisiya arasında əlaqələndirməni təmin edəcək.

Sahibkarların xərcləri azalacaq, ixrac potensialı artacaq...

KOBİA-nın sədri Orxan Məmmədov "Azərbaycanın dayanıqlı inkişafı naminə: Ətraf mühit, Sosial və Korporativ İdarəetmə üzrə vahid platformanın və milli standartın təqdimatı"na həsr olunmuş konfransda bildirib ki, ESG prinsipinin qəbul edilməsi “yaşıl inkişaf” siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müxtəlif sektorlarda çalışan təsərrüfat subyektlərinin, xüsusilə də biznesin fəaliyyətinə əlavə dəstək verməklə potensiallarını artıracaq. Bu standartın tətbiqi dövlət və özəl sektorda dayanıqlı inkişafı dəstəkləməklə yanaşı, müştəri məmnuniyyətini artırmaq baxımından da müsbət əhəmiyyət kəsb edir.

ESG prinsiplərinin tətbiqi həm də “yaşıl iqtisadiyyat”a transformasiya prosesinə keçid üçün nəzərdə tutulan hədəflərdən biridir. Ələxsus da ESG biznesin ətraf mühitə və cəmiyyətə təsirini, şəffaf və etibarlı fəaliyyət göstərəcəyini müəyyən edən meyar kimi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Eləcə də bizneslərin rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına, kənar investisiyalarının cəlb edilməsinə, xüsusilə xarici bazarlara çıxışına da əhəmiyyətli təsir göstərir. Belə ki, ESG-nin vacib komponentlərindən olan ətraf mühit komponentini diqqətə saxlayan biznes subyektləri səmərəli və qənaətlı texnologiyaları, “yaşıl innovasiyalar”ı biznes proseslərinə inteqrasiya edir ki, bu sahibkarların xərclərinin optimallaşdırılmasına, məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və rəqabət qabiliyyətinin artırılmasına töhfə verir. Həmçinin ESG prinsiplərinə riayət etməklə biznes prosesləri optimallaşır, istehsal xərcləri azalır, biznesin ixrac potensialı artır, eləcə də xarici investisiyaların cəlb edilməsi stimullaşır.

ESG investora daha düzgün seçim etməyə imkan verir

ESG tələblərinin yerinə yetirilməsi biznes sektoru üçün riskləri daha yaxşı idarə etməyə də imkan verir. ESG amilləri hazırda institusional investora tərəfindən aktiv seçim prosesinin bir hissəsi kimi nəzərdən

keçirilir. İnvestorlar sərmayə ilə bağlı qərarlar qəbul etməzdən və investisiya planlaşdırmasından əvvəl ESG prinsipləri ilə bağlı lazımi araşdırmalar aparır, həmin prinsipləri tətbiq edən şirkətlərə daha çox üstünlük verir. Bu baxımdan yeni standartlar ölkəmizin milli biznes icması üçün istiqamətləndirici rol oynayacaq.

Beləliklə, Azərbaycan hökumətinin COP-la bağlı mühüm hədəflərdən biri olan ekoloji, sosial və korporativ idarəetmə standartını qəbul etməsi “yaşıl” hədəflərə doğru aparılan tədbirlərin mühüm bir hissəsi kimi ətraf mühit prinsiplərinin tətbiqinin genişləndirilməsinə töhfə verəcək.